

Súd: Okresný súd Žiar n/H
Spisová značka: 5C/16/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415200419
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2015:6415200419.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci žalobkyne R. Ň., nar. X.X.XXXX, bytom Ž. N. S., N. XX/XX, zastúpená advokátkou JUDr. Adriánou Šebestovou, so sídlom v Žiari nad Hronom, Chrásteka 25, proti žalovanému A. Ň., nar. XX.X.XXXX, bytom S. N. S., W. XXX/XX, zastúpený JUDr. Ľudmilou Petrušovou, advokátka s.r.o., so sídlom v Žiari nad Hronom, A. Dubčeka 386/10, o návrhu na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý prispievať na výživu žalobkyne sumou 90 € mesačne, počnúc dňom 19.1.2015, ktoré výživné je p o v i n n ý posielat' vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

Súd čo do zvyšku návrh žalobkyne z a m i e t a .

Na zročné výživné za obdobie od 19.1.2015 do 25.5.2015 vo výške 380,02 € súd žalovanému p o v o ľ u j e 20 € mesačné splátky, ktoré je p o v i n n ý posielat' spolu s bežným výživným do rúk navrhovateľky, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky sumou 180 € mesačne, počnúc dňom 19.1.2015. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, pričom po rozvoде manželstva žalobkyňa nie je schopná zabezpečiť si prostriedky na svoju primeranú výživu vlastnou prácou, a to s poukazom na jej aktuálny zdravotný stav. Konštatovala problémy v súvislosti s chrbticou, nutnosť podrobenia sa operácii, absolvovať rehabilitácie, užívanie liekov. Uviedla, že má iba jeden zdroj príjmu, a to invalidný dôchodok s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %, ktorý dôchodok poberá vo výške 154,80 €, je držiteľkou preukazu ZŤP a k dôchodku poberá kompenzačný príspevok na svoju osobu vo výške 18,39 €, ako aj kompenzačný príspevok na dcéru A. K. v rovnakej výške, ktorá však nie je dcérou odporcu. Osobne sa stará o mal. V. a o mal. A., pričom otec na mal. V. prispieva výživným vo výške 130 € mesačne. Žalobkyňa konštatovala, že podľa jej názoru je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na jej výživu sumou 180 € mesačne, nakoľko je toho názoru, že okrem pravidelného príjmu zo závislej zárobkovej činnosti si otec privyrába aj formou brigád, z čoho má finančný prospech, a to na farme Hyžov dvor.

Žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne s podaným návrhom nesúhlasil, návrh žiadal zamietnuť, poukázal na to, že nie je v jeho finančných možnostiach prispievať na výživu navrhovateľky, nakoľko pokiaľ dosahoval zárobok v určitej výške, tento dosahoval z toho dôvodu, že pracoval aj nadčas počas stanoveného pracovného času, a to jednak cez pracovné dni, ako aj cez víkendy. Uviedol,

že je toho názoru, že žalobkyňa nevyvíja žiadne úsilie na to, aby si zlepšila svoju finančnú situáciu, nakoľko aj keď je poberateľkou invalidného dôchodku, jej pracovná schopnosť je znížená len o 40 %, a teda je schopná vykonávať prácu. Konštatoval, že žalobkyňa v zamestnaní pracovala len krátky čas, nikdy nemala seriózný záujem trvale sa zamestnať. Zdôraznil, že okrem príjmu zo závislej činnosti nemá žiadny iný vedľajší príjem, a to ani príjem z firmy Hyžov dvor. Konštatoval, že má svoje vlastné mesačné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu, zdravotnú starostlivosť, cestovné náklady, bývanie, pričom poukázal na to, že prispieva na výživu syna výživným vo výške 130 € mesačne. V priebehu konania žalovaný prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol, že akceptuje, že žalobkyňa má vážne zdravotné problémy, ktoré sa zhoršili aj počas konania, a preto je ochotný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 € mesačne.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s preukazom fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, s potvrdením o výške invalidného dôchodku, s potvrdením o poberaní peňažného príspevku na kompenzáciu, s lekárskymi správami žalobkyne, s potvrdením o príjme žalovaného, s dokladmi, preukazujúcimi výdavky účastníkov konania, s rozsudkom Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 9C 117/2014 a 19P 68/2014, s oznámením firmy Hyžov dvor s.r.o. Lovča, s ostatným spisovým materiálom.

Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak s povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy za mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 prvá a druhá veta Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Z ustanovenia § 72 možno vyvodit', že hmotnoprávnymi podmienkami, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela je to, že manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu). Zánik manželstva ako právna skutočnosť zásadne spôsobuje zánik osobných a majetkových práv medzi manželmi. V rámci hierarchie vyživovacích povinností v zmysle výslovnej zákonnej úpravy príspevok na výživu rozvedeného manžela predchádza plneniu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom. Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejma odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v tomto prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Súdna prax zastáva stanovisko, že rozvedený manžel nie je povinný speňažovať svoj nehnuteľný majetok, ako ani bytové zariadenie a oblečenie, zabezpečujúce primeraný štandard, ani majetkovú podstatu, získanú v rámci rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu rozvedený manžel, napr. z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu ako aj nedostatku pracovných príležitostí, resp. neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy, ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňujú ani jeho celkové majetkové pomery. Schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd skúma v zmysle kritérií, ustanovených v § 75. Hľadisko príčin, ktoré viedli k rozvratu manželstva, možno vyvodit' z podmienky požadovaného súladu vyživovacej povinnosti s dobrými mravmi v rámci spoločných ustanovení. Zákon však toto kritérium aj špeciálne

upravil priamo v súvislosti s úpravou príspevku na výživu rozvedeného manžela. Na základe použitej formulácie vzniká obligatórna povinnosť brať do úvahy príčiny rozvratu. Prioritným účelom je odstránenie nepriaznivých majetkových následkov po rozvode, ktoré sú dané, odôvodňujúc priznanie výživného. Označením „príspevok na výživu“ chcel zákonodarca zdôrazniť rozdiely vo vzťahoch k výživnému medzi manželmi, spočívajúce jednak v podmienkach ich vzniku, ako aj v rozsahu. Toto označenie však neznamená, že by sa mala uhrádzať len časť nákladov na primeranú výživu, ale ide o úhradu všetkých odôvodnených potrieb v bežnom chápaní pojmu výživné, a to v primeranom rozsahu. Primeraná výživa znamená užší rozsah výživného, ako je to pri vzájomnej vyživovacej povinnosti počas manželstva. Základnou podmienkou na rozhodovanie súdu je tá skutočnosť, že bývalí manželia sa nedohodli.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, a to z rozsudku Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp. zn. 19P 68/2014 zo dňa 23.10.2014, právoplatné dňa 6.12.2014, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, na čas po rozvode bol mal. V. zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť sumou 130 € mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Okresný súd v Žiari nad Hronom rozsudkom sp. zn. 9C 117/2014 zo dňa 14.8.2014 zaviazal žalovaného prispievať na výživu žalobkyne z titulu manželského výživného sumou 120 € mesačne, počnúc dňom 15.7.2014 a zároveň rozhodol o zročnom výživnom. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co 1134/2014 zo dňa 7.4.2015.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava súd zistil, že žalobkyňa bol od 1.1.2015 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 157,50 € mesačne. Žalobkyňa je držiteľkou preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím. Preukaz bol vydaný dňa 30.4.2014. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Žiar nad Hronom, súd zistil, že zdravotný stav žalobkyne bol na účely dôchodkovej dávky posúdený posudkovým lekárom zo dňa 6.12.2010 so záverom, že bola uznaná naďalej invalidnou s dátumom vzniku invalidity od 21.11.2007 a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 45 %. Ďalšia kontrolná lekárska prehliadka žalobkyne bola určená na december 2015. Z potvrdenia ÚP SV a R Banská Štiavnica, Odbor služieb zamestnanosti, pracovisko Žiar nad Hronom súd zistil, že žalobkyňa bola naposledy evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie v období od 22.8.2011 do 19.9.2011. Zo stanoviska Banskobystrického samosprávneho kraja, Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom súd zistil, že pracovný pomer so žalobkyňou bol uzatvorený pracovnou zmluvou zo dňa 20.9.2011 s trvaním pracovného pomeru na dobu určitú do jedného roka, a to od dňa 20.9.2011 do 19.9.2012. Pracovný pomer sa so žalobkyňou skončil z dôvodu uplynutia tejto doby určitej, t. j. dňom 19.9.2012, pričom zamestnávateľ sa rozhodol neobnoviť pracovný pomer so žalobkyňou na ďalšiu dobu určitú, a to zo zdravotných dôvodov na strane zamestnankyne. Z uvedených skutočností je zrejmé, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že by žalobkyňa posledný pracovný pomer ukončila z vlastného podnetu. Pracovný pomer skončil, pretože uplynula doba určitá. Žalobkyňa v konaní preukázala skutočnosť, že v predchádzajúcom období sa zaujímala o prácu, aktívne sa angažovala v hľadaní práce, pričom je zrejmé z predložených potvrdení o hľadaní práce, že mnohí potenciálni zamestnávateľia s ňou pracovný pomer neuzatvorili, resp. do zamestnania ju neprijali. Z predložených lekárskejších správ je zrejmé, že žalobkyňa dlhodobo trpí zdravotnými problémami v súvislosti s chrbticou, pričom má poškodené medzidriekové a iné medzistavcové platničky sa radikulopatiou. Z lekárskej správy súd zistil, že aktuálny zdravotný stav žalobkyne nedovoľuje, aby sa zaradila do pravidelného pracovného procesu. Z lekárskejších správ je zrejmé aj tá skutočnosť, že žalobkyňa na základe chronických bolestí v chrbtici trpí aj depresívnou symptomatológiou. Zo správy Ústrednej vojenskej nemocnice Ružomberok - Fakultná nemocnica Ružomberok súd zistil, že vzhľadom na zdravotné problémy žalobkyne v súvislosti s problémami s chrbticou bola dňa 20.2.2015 operovaná. Vzhľadom na uvedené zdravotné problémy žalobkyne táto má zvýšené náklady v súvislosti s návštevou lekárov, prevozom sanitkami, ako aj nákupom potrebných liekov, ktoré nie sú v plnom rozsahu kryté poisťovňou. Z potvrdenia Slovenského červeného kríža, Územný spolok Žiar nad Hronom súd zistil, že žalobkyňa od nich poberá jedenkrát denne teplú stravu. Z predloženého príjmového pokladničného dokladu je zrejmé, že za obedy za mesiac marec 2015 zaplatila 66 €. Z potvrdenia ÚP SV a R Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom súd zistil, že žalobkyňa poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov, súvisiacich s hygienou alebo s opotrebením šatstva, bielizne, obuvi, a bytového zariadenia, a to vo výške 18,39 € mesačne. Za byt platí mesačne 175 € plus SIPO 70,10 € (záloha za plyn, DIGI, služba a záloha za elektriku). Žalobkyňa má v starostlivosti aj mal. A.C. K. K., nar. 27.1.1996, ktorá pochádza z jej prvého manželstva, kde má určenú výšku vyživovacej povinnosti sumou 135 € mesačne. Na mal. V. jej žalovaný prispieva výživným vo výške 130 € mesačne. Žalobkyňa si platí životnú poisťku vo výške 11,62

€ mesačne, poistenie bytu 18,26 € ročne, daň za byt 12,93 € ročne, ročnú zákonnú poisťku vo výške 59,20 €, nakoľko auto potrebuje pre dopravu k lekárom. Žalobkyňa je vlastníčkou bytu, čo je zrejmé z LV č. 1251, k. ú. Ž. N. S..

Žalovaný je zamestnaný v spoločnosti ŽP EKO QELET a.s. Martin, prevádzka Hliník nad Hronom, kde dosahuje priemernú čistú mzdu, ktorá bola v r. 2014 vo výške 175,27 €. V mesiaci február 2015 mal príjem 738,21 € a v mesiaci marec 2015 príjem 675,05 €. Z potvrdenia firmy Hyžov dvor s.r.o. súd zistil, že žalovaný nie je ich zamestnancom, nepracuje u nich ani ako brigádnik, a preto nie je daný dôvod, aby mu spoločnosť vyplácala finančnú alebo naturálnu odmenu. Súd nezistil iný príjem žalovaného. Žalovaný má vyživovaciu povinnosť k mal. V., pričom výživné platí sumou 130 € mesačne a dieťaťu platí aj poisťku vo výške 12,88 € mesačne. Z predloženej Zmluvy o prenájme bytu v osobnom vlastníctve zo dňa 29.6.2014 súd zistil, že žalovaný platí za prenájom vrátane poplatkov za energie sumu 235 € mesačne. Žalovaný si platí profesijné ročné poistenie 33 € ročne, čo mesačne predstavuje sumu 2,75 €. Štvrťročne platí poisťku za auto 22,01 €, pričom má vo vlastníctve osobné motorové vozidlo Clio, rok výroby 2000. Spláca úver vo výške 42,21 €.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené, pričom medzi bývalými manželmi nedošlo k dohode o výške príspevku na rozvedeného manžela. Súd zistil, že vzhľadom na zdravotný stav žalobkyne táto nie je schopná sama sa živiť, a preto jej vzniklo právo, aby od žalovaného ako bývalého manžela žiadala príspevok na primeranú výživu. Súd zohľadnil schopnosti a možnosti, ako aj majetkové pomery žalovaného tak, ako je vyššie špecifikované a určil výšku vyživovacej povinnosti sumou 90 € mesačne od podania návrhu, čiže od 19.1.2015. Vzhľadom na to, že žalobkyňa žiadala priznať vyššiu výšku vyživovacej povinnosti, sumou 180 €, súd čo do zvyšku jej návrh zamietol. Súd zároveň rozhodol o splatnosti zročného výživného, ktoré vzniklo za obdobie od 19.1.2015, čiže od podania návrhu, do 25.5.2015, do rozhodnutia súdu, a to vo výške 380,02 €, na ktoré súd žalovanému povolil 20 € mesačne splátky, ktoré je povinný posielat' spolu s bežným výživným do rúk žalobkyne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že žalobkyňa mala v konaní úspech len čiastočný, súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.